

Богущий В.М., кандидат
філологічних наук, доцент,
Національна академія
внутрішніх справ

ВИКОРИСТАННЯ ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТАМИ ЮРИДИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

З появою нових технічних засобів навчання, зокрема, використанням різних відео матеріалів, виникли нові можливості в процесі навчання іноземної мови.

Робота з відео записами дозволяє надати процесу оволодіння іноземною мовою комунікативно-когнітивного характеру, оскільки автентичні відео записи є поєднанням мовних соціокультурних зв'язків, властивих ситуаціям реального іншомовного спілкування. Робота з відео матеріалами активізує рецептивні й продуктивні навички студентів.

Досвід застосування відео матеріалів при навчанні англійської мови вказує на те, щоза умови правильного підбору матеріалу й глибокого опрацювання методики їх використання залежно від кожної індивідуальної групи студентів, помітно підвищується комунікативна активність студентів, і підвищується рівень засвоєння ними матеріалу теми.

Найбільш легко доступним і простим відео матеріалом, що органічно доповнює спеціалізовані курси є використання

фрагментів різних художніх фільмів і з їх підбором - прив'язкою до тематики поточного матеріалу.

До позитивних рис використання фрагментів художніх фільмів можна, по-перше, віднести те, що навчання проходить на тлі сцен з буденного життя країни, мова якої вивчається. Подруге, лексика і вимова дійових осіб максимально наближені до живої мови спілкування англомовної країни.

Проте, ця, здавалося б, перевага має й зворотній бік. Досвід показує, що спроби широкого використання цих матеріалів стикаються з серйозними труднощами, пов'язаними з недостатнім лексичним рівнем студентів і серйозними труднощами, що виникають у зв'язку з цим при аудіюванні матеріалу, тобто «живої англійської мови», що насичена елементами сленгу, різними діалектами, тобто мови абсолютно не адаптованої для студентів, що не є носіями мови і навчаються в непрофільних навчальних закладах.

Простіше кажучи, навіть найбільш сильні із студентів виявляються не готові до прямого сприйняття такого матеріалу, що призводить до послаблення мотивації з їх боку. Для введення такого роду відео матеріалу потрібне серйозне попереднє опрацювання.

На жаль, дуже обмежений час, що відводиться навчальним процесом на вивчення тієї чи іншої теми, робить таку глибоку попередню підготовку дуже утрудненою, що безумовно впливає на якість сприйняття студентами матеріалу, що подається і, врешті-решт, на якість остаточного його засвоєння.

Ефективнішим, як показує досвід роботи, є використання в процесі навчання різних документальних джерел із спеціально підібраної тематики. Тут уже можна використати звичайні методи побудови заняття на різні теми із використанням аудіо або відеоматеріалу (обговорення заздалегідь підготовлених тем- питань, що зазвичай широко охоплюють тему з подальшим переглядом відеоматеріалу й подальшою роботою з перевірки розуміння побаченого матеріалу, повторним переглядом із закріпленням за допомогою різноманітних вправ - виконання різних UnderstandingTasks, VocabularyTasks та ін.).

Одним з ефективних варіантів є використання спеціально підібраних з тематики ділової англійської мови уривків

юридичного характеру з різних інформаційних і спеціалізованих телепередач корпорацій BBC (Велика Британія) і «Німецька Хвиля» (Німеччина), а також інших компаній, що ведуть мовлення англійською мовою.

Мова цих програм не така «академічна», яку студенти сприймають в ході прослуховування й перегляду спеціалізованих навчальних відео курсів, а ближча до живої мови щоденного побутового спілкування. Водночас, вона більш адаптована для студентів, що не є носіями мови.

Зручним є й те, що легко можна зробити заміну застарілих матеріалів на найсвіжіші інформаційні та спеціальні програми.

При введенні такого матеріалу зазвичай вибирається тематичний уривок юридичного змісту тривалістю не більше 5 хвилин, до того ж підбираються уривки по одній і тій же темі, що підходять для роботи зі студентами залежно від рівня їх підготовки. Черговість введення матеріалу також індивідуально варіюється від первинного часткового введення лексичного матеріалу і його опрацювання з подальшим переглядом і подальшою роботою по закріпленню та повторним переглядом і остаточним закріпленням для слабкіших груп до підбору більш лексично насичених уривків і їх перегляду із студентами без якого-небудь попереднього опрацювання лексики, але з подальшим глибоким опрацюванням.

Всупереч часто рекомендованому одноразовому перегляду, в ході якого сприйняття студентами побаченого гостріше (так званий феномен «першого погляду»), видається більш ефективнішим двократний перегляд матеріалу (перший для розуміння загального змісту, другий - для отримання більш детальної інформації).

Тут не слід забувати, що постійний перегляд передач BBC і подальший обмін думками не матиме повноцінного навчального значення. Викладач повинен заздалегідь підготувати питання, завдання і вправи. Завдання до кожної вправи мають бути чітко сформульовані. Кожен студент повинен мати лист з вправами, щоб мати можливість краще зорієнтуватися з візуальною опорою на завдання. Роботу з відео матеріалами зазвичай рекомендується розділити на етапи:

1. Робота до перегляду:

- забезпечення необхідними фоновими знаннями;

- обговорити теми, пов'язані з навчальною темою;
- ввести лексичні й фразеологізми одиниці;
- ввести необхідну граматику.

2. Робота під час перегляду:

- проконтролювати розуміння тексту за допомогою питань відкритого типу;

- фіксувати побачене можна також вимкнувши звук, пропонуючи студентам здогадатися, про що йде мова. Тут доцільно проводити роботу в парах. Студенти обговорюють побачене, висувають свої гіпотези, потім порівнюють з оригіналом;

- можна також закрити екран, не вимикаючи звук. Прослухавши, студенти обговорюють в парах, про що говорилося в епізоді, висуваючи свої версії;

- використати паузу. What happens next? Потім подивитися й порівняти;

- половина студентів переглядають матеріал з вимкненим звуком, потім в парах розповідають іншій половині, що побачили. Або ж одна половина дивиться і мімікою зображує, що відбувається на екрані, друга половина повинна розповісти історію. Особливо весело та з ентузіазмом цей вид роботи проходить з комічними епізодами.

3. Робота після перегляду:

- дискусії, інтерпретації, персоналізація: «Читраплялося з вами таке?» «Що б визробили?»;

- вправи на закріплення нової лексики;
- ролеві ситуації;
- написання листа, доповіді по темі.

Звісно, використання таких відео матеріалів вимагає від викладача серйозних витрат часу та сил на підбір потрібних уривків з великого масиву відео матеріалу, а також на глибоке його опрацювання й розробку допоміжного матеріалу. Проте, безперечним є й те, що періодична робота з відеоматеріалами не лише поживляє навчальний процес і покращує сприйняття студентів, але й у підсумку позитивно впливає на засвоєння ними тієї читаної теми.